

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-ter 7. szám alatt

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Vita a véderőről.

Tanácskozik az ellenzék.

A miniszterelnök megadta válaszáat az ellenzék együttes elhatározással hozott megállapodására. A válasz hangja nem a limine elutasító, tartalma azonban a meg egyezés lehetőségét teljesen kizárja.

Ez a hangulat urölködött a politikai élet faktorain a képviselőház mai ülése alatt. Tekintettel arra, hogy a miniszterelnök válaszáának egyes részletei már szombaton ismeretesek voltak, a pártok vezérei intézkedtek, hogy a képviselők lehetőleg teljes számban jelenjenek meg az ülésen. Ennek tulajdonítható az a nagy érdeklődés, mely a Ház mai ülése iránt megnyilvánult.

Kossuth Ferenc a pártok vezetőit ma délelőtt 11 órakor értekezletre hívta össze. Ezen az értekezleten hivatalosan közölte a pártokkal a miniszterelnök válaszáat, amely fölött természetesen hosszabb vita indult meg.

A miniszterelnök válasza a kormány és az ellenzék között való béke teljes kizárását jelenti a valószínű, hogy holnap már megkezdődik a döntő ütközet Tisza és az ellenzék között. A most folyó hét ki fogja deríteni, hogy ki az erősebb: az egyesült ellenzék-e vagy a bihari gárda.

Az ülés.

A mai ülést Tisza István gróf féltizenegy órakor nyitotta meg.

A napirend szerint következett a véderőreform általános tárgyalása.

Hammersberg László Kossuthpárti volt a szónok a ki kibeszélte az ülést. Beszéde elején a honvédelmi miniszter beszédével polemizált s kifejtette, hogy az önálló magyar hadsereg sokkal tökéletesebb volna, mint a jelenlegi közös hadsereg. Ugyanez az álláspont nézve is, mert el sem képzelhető szerinte, hogy az önálló eszászári és önálló magyar királyi hadsereg egymással konverziába kerüljön. Elismeri, hogy hadseregünk bizonyos mértékben el van maradvva szemben a körülöttünk levő államokéval s hogy feltétlenül fejleszteni kell, ha lépést akarunk tartani Európa államaival. El sem képzelhető, hogy Magyarország fejlesszen egy olyan hadsereget, a melynek semmely teljesen osztrák, legfőbb vezetésébe pedig Magyarország alig van beleszólása. (Helyeslés az ellenzéken. A munkapárti szónokok azt fejtegették, hogy a hadsereg fejlesztése a feltétlenül szükséges nagyhatalmi állás megtartása szempontjából szükséges. Pedig Magyarország a nagyhatalmi állásnak hátrányait és terheit ismeri, előnyeiben pedig semmi része sincs.

A kormány válasza.

Nem fogadja el az ellenzék békejavaslatát.

Lukács László miniszterelnök az egyesült ellenzék javaslatára Kossuth Ferenchez intézett levelében megadta a kormány válaszáat. A válasz hatásáról országgyűlési tudósításunkban számolunk be.

A válasz részletesen kifejti a kormány álláspontját, majd az egészét összegezi a következőképpen:

Ajánlatom, melyet a tisztelt ellenzék pártok előterjesztésével szemben tenni szerencsém van, a következő:

1. A választójog kérdésében a kormány hajlandó kötelezettséget vállalni a következőkre:

A választói jogról szóló törvényjavaslatot az ősz ülészekben be-terjeszti.

A választói jog szabályozását az általánosság és egyenlőség alapelveire fekteti. Nem mond le azonban arról, hogy némi korozásokat javasoljon, amelyeket az állam érdekei parancsolnak.

A kormány javaslatba fogja hozni a javaslat ütközését is olyan korlátok között, hogy ebből magasabb állami érdekek veszélyeztetése be ne következék.

A kormány gondoskodik mindazoknak a biztosítékoknak a megalkotásáról, amelyek a választási névjegyzéknek részrehajlatlan és szabatos összeállításának, a választások tisztaságának és a választók függetlenségének biztosítására mind megelőző, mind megtorló irányban szükségesek.

A kormány törvényjavaslatot terjeszt be a választókerületeknek célszerű új beosztásáról s különös gondot fordít benne arra, hogy egyrészt megóvja a nemzeti állam-érdekeit, másrészt érvényre juttassa városaink gazdasági és kulturális súlyát.

Az életbelépés időpontjának megállapítására pedig olyan javaslatot fog tenni, hogy a legközelebbi általános képviselőválasztások az új választói jog alapján és az újonnan szabályozott kerületekben mehessenek végbe.

1. Az ellenzék pártok kötelezik magukat a betejesztve levő véderőjavaslatokat a lehető legrövidebb idő alatt keresztül bocsátani.

3. Az ez évi ujoncszükséglet fedezése egy külön megalkotandó ujonctörvény által eszközölnének, melyet a törvényhozás a véderőreform megalkotása után haladéktalanul tárgyalna s amelyben a folyó évre 136.000 főben megállapítandó ujonclétszám mellett, a véderőtörvényben kilátásba vett némi kedvezmények már most lép-
nének életbe.

4. A kormány fentartja a házszabályok revíziója tárgyában, programbeszédjében megokolt kívánságát.

Az előadottakban körvonalozván a kormány változhatatlan álláspontját, nem marad más hátra, mint arra kérnem nagyméltóságodat, méltóztassék hathatós befolyását a tisztelt ellenzék pártoknál javaslatom elfogadása mellett érvényesíteni.

A vármegye ügyei.

Közyülés a vármegyén.

Csanádvármegye törvényhatósága ma délelőtt tartotta meg Hervay István elnöklésével évnyegyedes rendes közgyűlést. Ennek a megyei közgyűlésnek is igen sok volt a tárgya, de nagyobb vita ugyszólván egy tárgy körül sem fejlődött ki. A törvényhatóság csaknem mindenütt tudomásul vette az állandó választmány határozati javaslatát.

Elég népes volt a vármegyének mai közgyűlése, különösen a kormánypárt vonult fel nagy haderővel. Csaknem teljes számban jelentek meg. Sőt a gyűlést megelőzőleg értekezletet is tartottak. Valószínűleg abban a hitben éltek, hogy a függetlenségi párt nem fog hozzájárulni ahhoz, hogy a törvényhatóság a Lukács kormányt kinevezése és megalakulása alkalmából üdvözölje.

Ez ellen a tény ellen nem támasztott a függetlenségi és 48-as párt semmiféle akadályt, mert ebben az udvariassági ténynek a megnyilatkozását látta. A bizalom nyilvánítással most nem hamarkodott a munkapárt, mint három hónappal ezelőtt, mikor oly nagy siettel *Khuennek* bizalmat szállítani és a mely bizalom, bár a munkapárt villámgyorsan akarta szállítani, Khuent még sem érte már a bársonyszékben, mert akkor a király kegyelemben felmentette őt állásától.

Maga a közgyűlés igen gyors lefolyású volt. *Hervay* István alispán délelőtt 10 órakor nyitotta azt meg és először is felolvastatta *Jakabffy* István volt főispánnak köszönő levelét, melyet állásától való fölmentése alkalmából intézett Csanádvármegye törvényhatósági bizottságához.

A törvényhatósági bizottság tudomásul vette a volt főispán udvarias hangú levelét és rája ugyanez a konvencionális udvariasság követelményéből kifolyólag maga után semmiféle nyomot nem hagyó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

A vármegye alispánjának az elmúlt évnegyedről szóló közigazgatási jelentését a törvényhatóság minden részvétel nélkül tudomásul vette.

Ezután előterjesztette a vármegye alispánja Lukács László miniszter-

elnök leiratát, melyben értesíti a vármegyét miniszterelnökké történt kinevezetéséről és kormányának megalakításáról.

A törvényhatóság ezt az előterjesztést is tudomásul vette és nem ellenezte azt sem, hogy Lukács László kormánya üdvözöltessék.

A vármegye törvényhatósága nem régen felterjesztést intézett a kereskedelmi kormányhoz a csanádapáca-dombegyháza-aradi törvényhatósági közutnak államosítása iránt. A törvényhatóság kérelmét annak idején nem teljesítette a miniszter, azért a közgyűlés ma ismét utasította az alispánt, hogy ezen fontos közlekedési út államosítása iránt tegyen újabb felterjesztést a kereskedelmi miniszterhez.

Makóváros képviselőtestülete abból az alkalomból, hogy a vármegye közigazgatási bizottsága május havi ülésén fegyelmi vizsgálatot rendelt el, bizalmat szavazott a polgármesterrel szemben.

A vármegye alispánja Makóváros képviselőtestületének ezt a határozatát megsemmisítette, mit a vármegyének mai közgyűlésén jelentett be. A vármegye törvényhatósági bizottsága szintén arra az álláspontra helyezkedett, mint az alispán, mert a határozat formai okokból meg volt semmisítendő miután azt nem hívták szabályosan 48 órával, hanem csak 24 órával előbb egybe, továbbá a rendkívüli közgyűlést a polgármester szabadságolása miatt a közgyűlést a főjegyző egybehív nem a városi képviselőtestület hatáskörébe, hanem alispánéba tartozik, így Makóváros képviselőtestületének azt a határozatát meg kellett semmisíteni.

A többi tárgyak fölött a törvényhatóság a legnagyobb gyorsasággal siklott át úgy, hogy déli 12 órakor már a jegyzőkönyvet is hitelesítették.

A tanév

sorompójánál.

Az évszáró vizsgák ellen.

Elérkezett junius hava. A termények megérésének ideje. És csodálatos, hogy a mai paedagógiai fel-fogás szerint e hónapban tartják úgy az elemi, közép és talán mindenféle iskolának évszáró vizsgáját és junius havában van mindenütt a középiskolákban az a *félelmetes érettségi vizsgálat is*.

Mi most nem akarunk kizárólagosan a középiskolai érettségi vizsgálatok ellen írni, mert a helyes alapon álló paedagógusok, nemkülönbön phisiológusok már régen megindították a hadjáratot.

Csatározásukat a régi copfos felfogás miatt azonban még mind a mai napig nem koronázta a kívánt siker. Ez az oka, hogy minden évben az érettségi vizsgálat alkalmából sok ifju ember, *érett-ségiző* dobja el magától az életet. Igaz, hogy ennek részbeni oka

az idegrendszer degenerálódási korában is keresendő. De ha már a mai nemzedéknek idegrendszere ennnyire degenerált, gondoskodni kellene a tanügyi legfelsőbb hatóságnak arról, hogy az ifjuság idegrendszere a rigorozus érettségi vizsgálatok által túl ne feszítettessék. Helyes volna ez nagyon, mert sok öngyilkosságnak alkotná meg korlátját.

El fog következni idők folyamán az érettségi vizsgálatok eltörlésének ideje is. El fog jönni akkor, mikor a gyógynevelés páncsolólag fogja követelni a gyötörő cenzurának az érettségi vizsgálatnak eltörlését.

Ami áll az érettségi vizsgálatok eltörlésére, ugyanez áll az alsóbb rendű tanintézetek évről-évről vizsgálataira is. E héten veszi kezdetét Makóvárosában mindenféle iskolában az évről-évről vizsgálat. Ez a főlősleges, de a gyermek lelkét mégis erősen megnyitó komédia.

Egészen fölösleges ez, mert a tanító egész éven át tisztába jön növendékeinek szellemi képességeivel, haladásával, miért ekkor a külön gyötörő cenzura, mi évről-évről vizsgálatoknak neveznek. Hiszen az iskolaszékek tagjainak törvényes kötelessége az év minden szakában meggyőződni a tanító munkásságáról, szorgalmáról és a növendékek előhaladásáról, minek akkor még kitenni azokat az ártatlan kis gyermekeket a záróvizsgálati lélekölő gyötrelmeinek?

Csak egy városnak kell megkezdeni az újítást; csak egy városnak kell szakítani a régi copfos felfogással, nyomban követi a többi is. Hát miért nem éppen Makóváros az, mely ezt az uttörő munkát megkezdi. Makóvárosiak különféle iskolaszékei állanak a kultúrának azon a magaslátán, miszerint belássák, hogy fontosabb a gyermekek egészsége, mint a legbrilliansabb vizsga, de hát ugyan miért nem akarnak szakítani a régi copfos felfogással?

Az árviz halottja.

Egy makói fiu tragédiája.

A hegyes vidékeken iörtént nagy esőzések miatt nemcsak a Maros, hanem az ország többi folyója, köztük a Tisza is úgy megtelt vízzel, hogy medréből kilépett, elborította az ártereket és óriási károkat okozott az ártéri földeken.

Árva József makói ember is, akinek a tápéi réten van földberlete, tegnap délután kiküldötte József és Péter nevű fiait, hogy a réten a szénát gyűjtsék össze és hordják haza, mert a víz tönkre teszi.

A gyermekek ki is mentek. Munka közben valamelyiknek az az ötlete támadt, hogy a lovakat a csatornában, mely színig tele van, Tisza vízzel, meg kellene usztatni.

A gondolatot tett követte. A lovakat kifogták a kocsiból, felültek rá és bele mentek a mély, sebes folyású vízbe. A rohanó ár azonban Pétert lovastól együtt elragadta. A gyermeket a lóról lerántotta és mielőtt testvére segítségére siethetett volna, ott lelte a halálát a szennyes hullámokban.

A vízbe fult gyermek testvére, akinek a lovat sikerült kimenteni, rémülten sietett haza tudomására

hozni szüleinek a borzasztó szerencsétlenséget.

A szerencsétlen apa azonnal kiment a csatornához fia holtteste után kutatni, amelyet még az nap meg is talált. A holttestet ma hozta haza Makóra, mert itt akarja eltemettetni.

Legujabb.

Az egyesült ellenzék Kossuth Ferenc elnökle alatt ülést tartott, melyen a miniszterelnök választását vitatták meg. Egyhanguan alakult alakult ki az a vélemény, hogy a Lukács-kormány teljesen Tisza István befolyása alá került s minden áron harcot akar. Az egyesült ellenzék elfogadja a harcot s egyhanguan elhatározta, hogy holnap meg is kezdik a kormány és többsége ellen a legkérelmezhetőbb harcot, a tehnikai obstrukciót.

Ezzel szemben a kormánypart is készülődik. Tisza már holnap párhuzamos ülések tartására tesz indítványt. Ez lesz a casus belli, mely után a kérelmezhetetlen, éles, élő harc következik kormány és ellenzék között.

Halál a kocsi kerekei alatt.

A gyorshajtás halottja.

Tegnap délután 3 és 4 óra között a szegedi utcán egy gondatlan ember kocsiával halálra gázolt egy kis iskolás leányt, aki az szélén játszadozott.

Szani Antal szobafestőnek llona nevű 9 éves kis leánya ugyanis társaival az uttest mellett levő árokban játszadozott. Szaladgáltak a gödör egyik oldaláról a másikra, mert „gödöri rókát” játszottak.

A játék annyira lekötötte a kis gyermekek figyelmét, hogy nem vették észre, mikor egy két lovas kocsi sebessen közeledett feléjük. A kis Szani llonka éppen a kocsit felőli oldalra szaladt át akkor, amikor Májori Sándor Andrásy-utcai lakos kocsija a gyermekek előtt elrohant. A vigyázatlan ember olyan közel hajtott az ut széléhez, hogy a kis llonkát a rohanó lovak elütötték és a kocsi alá került, amelynek kereke éppen a mellén ment keresztül a kis leánynak.

A szerencsétlen gyermek olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy még tegnap este kiszenvedett.

Májori Sándort, minthogy gondatlanságból okozott emberölés terheli, ma délelőtt kihallgatták a rendőrségen, majd átkísérték a járásbírói gondatlanságból okozott emberölés vétségéért megindították ellene a büntető eljárást.

A szerencsétlenül járt kis Szani llonkát holnap temetik.

KIADÓ LAKÁS.

Hajnal utcai házamnál egy két szobából és előszobából álló, különlevő butorozott udvari lakás bérbe kiadó és bár mikor elfoglalható.

Dr. Kiss Pál.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Június 4. Kedd Római kath. M. I. Szent G. kath. Május 20. G. I. F. sz. — Nap két 4 óra 7 perccor, nyugszik 7 óra 48 perccor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás várható sok helyütt zivataros esőkkel. Sürgönyprognózis: Ényhe, elvélve csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet: 21-4 Celsius.

— **A főpénztári ellenőr szabadságon.** Almási Gyula városi főpénztári ellenőr négy heti szabadságra ment. Az ellenőrt távolléte alatt Cigeldrom Lajos számvetőségi könyvelő helyettesíti, akinek a pénztárt egy bizottság, Gera Sámuel városi főjegyző elnökle alatt, ma átadta.

— **Kiöntött a Maros.** Mint megírtuk, úgy történt, a Maros folyó felső áradása leérkezett mi hozzánk. Rég az ideje, hogy ilyen nagy volt nálunk a Maros áradása, mint most. A folyó tegnap kilépett medréből és előntötte az árteret. Az egész csordajárás viz alatt van, továbbá a hullámterületi szőlők mind víz alatt vannak. Az áradás még mindig növekedőben van, pedig már a víz kiöntésével eddig is óriási kárt okozott.

— **Sikerült társas-estély.** Rendkívül sikerült házi estélyt rendezett tegnap, vasárnap este a Makói társadalmi egyesület abból az alkalomból, hogy régi helyéről a „Korona” emeletéről a „Korzó” szálloda udvari helyiségeibe költözött át. A társas vacsorán több mint százán vettek részt, vacsora után pedig kiváló kiviradig húzza a cigány a jó talp-alá valót. Ez volt az első alkalom arra is, hogy a vendégő új tulajdonosa Ligeti Róbert konyhájával és italával nagyobb banketten is bemutatkozzék. A bemutatkozás nagy-szerűen sikerült, mert az új vendéglősnek egy a konyhája mint az itala is elsőrendű jó s a kiszolgálásért is csak dícséret illeti. A társadalmi egyesület különben két hetenként meg fogja ismételni ezt a házi mulatságát.

— **Az időjárás.** Meteor szerint június eleje már szárazabb és melegebb jellegű időt hoz, amely eltart egész 13-ig. A 13-ika már viharos, zivataros változásokat hozhat, 16-ika ellenben meleg, csapadékos, esetleg szeles idővel jön meg, mely után erősen fejlődő meleg várható, állandó jelleggel. Még csak 27-ike hozhat viharos, zivataros időt, amikor előfordulhat a jégesés is, azután végig meleg, száraz idő várható, amely július elejére is átmeleg.

— **Ki akar férjhez menni?** A mai postával egy levelezőlapot kaptunk. Megjegyzés nélkül itt közöljük, irás-hibáival együtt:

Igen tisztelt szerkesztő ur megbocsájtson, hogy levelemmel háborogatom egy kéréssel fordulok e tisztelt szerkesztő urhoz sziveskedni ezen házassági ajánlatot a becses lapjában közhírré tenni. Házassága ajánlat Egy ifju gavallér még pedig nem lumpfi szereti a krumplót, Haja még nem szürke éve 32, fizetése 802, Keres egy magához illő feleséget Fehér neműjének földözása véget Aki ugyan neki jó ebédét főzni Surolni mangurolni mosogatás véget Egy pár ezer forint legyen a lábában Hogy ne veto legyen az ember hiában ha akad számomra ijen drága falat írjon a szerkesztő hivatalban P. F. betűk alatt naradok tisztelettel P. F. nyugalmazott vasutas.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Mint minden vasárnapi hetipiacunk, úgy a tegnapi is igen látogatott volt. Vasárnap, mikor szünetel a munka, rendszerint többen szokták felkeresni a piacot. Ekkor bejönnek a tanyaiaik, hogy bevásárlásaikat elintézzék. Azt lehet mondani, hogy a tegnapi hetipiacon nép volt elég, de áru hiányzott és itt áru alatt a gabonane-műeket értjük.

Buzából alig volt 15—20 kocsi-val, mely sulyra sem volt több 100—120 mázsánál. Ez a kevés áru is nagyobbára a közelfekvő környékből került a piacra. A buza ára dacára annak, hogy a terméskilátások napról-napra javulnak, elég szilárdan tartja magát és követi a budapesti gabonátörsz-dén napokon át kialakult árszilárdtságot. A makói piacon a buzáznak métermázsája tegnap is 21 koronájával kelt.

Kukorica, mely a tegnapi piacnak igen keresett árucikke lett volna, alig volt valami a piacon. Ugy látszik, hogy kukoricából még kevesebb van a termelőnél, mint buzából. A tegnapi piacra felhozott csekély mennyiségű kukoricának az ára is igen szilárd volt, mert métermázsájáért most is szivesen fizettek 19 koronát, sőt 19 korona 10—20 fillért is.

Mostani hetipiacunknak a jellegét tulajdonképpen a zöldség- és a baromfi piac adja meg. A tegnapi hetipiacon is igen sok volt a zöld vöröshagyma, saláta és retek. Ezek az árak igen nagy kelendő-ségnek örvendtek, mert ezekből állandóan igen sok kerül elszállításra, részint Budapestre, de külföldre is.

Baromfi a tegnapi piacon rendkívül sok volt. Ára a baromfinak még mindig tulmagas. Oka ennek leginkább az, hogy a baromfiból óriási az export. A tegnapi hetipiacra felhozott sok baromfi részint a helybeli, részint a vidéki baromfikereskedők vásárolták össze.

IRODALOM.

Az „Athenaeum Könyvtár” Csehov-kötete.

Az Athenaeum Könyvtár a hazai és a világirodalom legkiválóbb munkáit igérte megindulásakor és így a magyar olvasóközönség szinte várta Csehov valamelyik munkájának megjelenését. Nagyon kielégítő az a gondosság, melylyel a kiadó cég a nagy orosz író elbeszéléseit összeválogatta. Az orvosi felesége és más novellák címen Csehov legjobb és legjellemzőbb elbeszéléseit gyűjtötte össze. Mindegyik hű tükrö Csehov rendkívüli megfigyelőképességének, előadása közvetlenségének és annak a hol megvárható, hol megkacagtató humornak, mely őt nemcsak Oroszország, hanem az egész világ egyik legkedveltebb és legolvasottabb írójává tette. Az oroszok méltán őt tartják legnagyobb elbeszélőjüknek. Különösen kisebb, néha alig néhány oldalra terjedő, tárcszerű novellái elsőrangúak. Néhány vonással mesteri módon jellemmez meg embereket, sőt egész társadalmi osztályokat. A kismemberek, az egyszerű nyárspolgárnak utólérhetetlen megrajzolója. A mindennapi, jelentéktelen dolgokból sőt tragédiákat tud kiéreztetni. De ezt a sötétséget a humor ragyogású ke-

resztül láttatja. Mikor szemünkben felesillan a köny, nem tudjuk, hogy a nevetés, vagy a megindultság csalta-e oda, De legtöbbször fájdalom mellékérzések felkeltése nélkül kacagtat meg. És ez a kacagás jól esik, megtisztít és derüvel tölti el lelkünket. Aki egyszerre akar mély nyönyörűséget érezni és pihenni: az olvassa Csehovot. Ki picinyke, de éles tükröből akarja a világot megismerni: az olvassa Csehovot. A most megjelent kötet a nagy orosz mester harminckilenc kisebb-nagyobb elbeszélését és apró vázlatát foglalja magában. Egyik jobb mint a másik. Megösmérjük belőle általában az egyszerű ember, de különösen az orosz ember egész érzés- és gondolatvilágát. Mindazt, ami az orosz fajban szép és nagy, de azt is, ami benne csunya, fogvatékos. A novellák fordítása rendkívül gondos. A kötet az Athenaeum Könyvtár díszes köntösében, Baesh Árpád finom borítékjában jelent meg. Ára izléses vászonkötésben 1 kor, 90 fillér.

Rejtvényeink megfejtése.

A Makói Független Ujság május 30-án megjelent számában közölt rejtvényeink helyes megfejtése: **Betűrejtvény:** Rozál, Imre, Záli. **Betűtalányok:** I. Történelem. II. Nehéz talány. — Valamennyit helyesen egyedül Pesti Béla fejtette meg s így Bródy Sándor „Fehér könyv”-öt nyerte. Szerkesztőségünkben átveheti.

Rejtvénypályázat.

I. **Betűtalány.**

$\frac{h}{o} \quad L \quad L \quad L \quad \dots \quad y \quad \text{alsó} \quad - \quad s$

II. **Betűrejtvény.**

$d \quad b \quad u \quad c \quad \frac{i}{e} \quad \& \quad M$

III. **Számrejtvény.**

Egy családban van apa, anya, két lánytestvér és egy fiu. A család összes éveinek száma: 128.

Az apa éveinek száma kétszerannyi mint a két iker leányé összevéve és háromszor annyi, mint a fiué. A fiu éveinek száma a két leány együttes korának $\frac{2}{3}$ -ad része és az anya korának $\frac{1}{2}$ -öd része. Az anya éveinek száma az atya éveinek $\frac{1}{2}$ -od része. Kérdés, milyen idős az anya, az apa, a fiu és az ikertestvérek?

Megfejtési határidő 1912. jun. 9. Megfejtők között egy értékes könyvet sorsolunk ki.

SZINHÁZ.

Cornevillei harangok.

Békésy József a Thury Elemér színtársulatának kedvelt színművésze a „Cornevillei harangok” című regényes operettet választotta jutalomjátékául. Ez a darab is ama régi operettek közül való, melynek becsértéke tartalmi tökéletességénél, valamint zenéjének nagyszerűségénél fogva mindenkorra fennmarad. Dacára annak, hogy a darab nem új, a közönség csaknem zsúfolásig megtöltötte a színházat, mit úgy a darab, mint a szereplő művészek egyaránt meg érdemeltek. *Peterdy* Etelka Serpoulette szerepében ma este is a művészi tökéletességet nyújtott. Békésy a jutalmazott a megszo-

kott könnyedséggel felelt meg az igazi művész tehetséget igénylő szerepkörnek. Ki kell azonban mellette emelni *Cukor* Kálmánt, kinek kellemes hangja e színi szezon alatt csak most érvényesülhetett először. Kár hogy többet nem játszik. Jók voltak még mint rendesen, Nagy Dezső, Ujj Kálmán és Szigeti Jenő.

* **Thurné Csige Böske vendégjátéka.** Thurné Csige Böske, országunk egyik legkitűnőbb drámai művésznője, három estén vendége lesz a Hollóssy Kornélia színháznak. A művésznő 7-én: a „Rablólovag”, 8-án: a „Közönyt közönnel” és végül 9-én a „Tanító” című darabokban játszik. Közönségünk nagy érdeklődéssel néz a vendégművésznő vendégjátéka elé.

— **Műsorváltozás.** A holnapra hirdetet, „*Tiszturak a záróban*” című darab helyett — közbejött akadályok miatt — a szezon legnagyobb sikert aratott darabját a „*Kis gróft*” játsza a társulat bérletes előadásban. Az igazgatóság a t. bérlők szives elnézését kéri ez egyszer e műsor változás miatt és hogy másodszor adják a „*Kis gróft*” bérletben. Azonban az akadály, mely a „*Tiszturak a záróban*” színe hozatalának útjában állott, nem volt elhárítható.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „**Makói Független Ujság**”-ot megtalálja benne, amire szüksége van.

Teljes **Italmérési berendezések,** sörkimérő-készülékek folyékony szén-savval, vagy légnymással való üzemre pálinka-, sör- és borkimérő pultok, kimérő-csapok, vezetékek és az összes szerelvények **Dr. Wagner és társai** Budapest, IX. kerület, Tinódy-u. 3 **Elsőrendű különlegességi gyártmánya. Legnagyobb gyár e szakmában.** Tessék 3. számú árjegyzékünket kérni és ismertetést egyéb gyártási ágazatainkról.

Egy tisztí **aranylánc aranszívvel** elveszett. — A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha azt kiadóhivatalunkba juttatja.

Regény.

Szerelem a sirig vagy (78) **Két fiatal szív szomorú végzete.** **ELSŐ RÉSZ.** XI.

Serravalné, amint megígérte, este bezárkózott a férjével a szobába és ékezzőlőan kifejtette előtte a helyzetét. Hogy férje ellenállását legyőzze, a szegény asszony érvényesítette hosszúlélekzeitü türelmét és Márius, kinek új vétkes nyomták a lelkiismeretét, azáltal vélte a neje bossánátát megvásárolni, ha békülékenyenek mutatkozik. Mindenre áment mondott tehát s másnap a reggelinél e szavakkal fogadta fiát: — Nos fiu, úgy látszik, te szerelmes vagy Tragy Simonne kisasszonyba! Lelekemre, ha az apa nem rokonszenves is, a kicsike harapni valóan szép és ez helyreüti a mérleget... Én fényesebb ház sságról álmodoztam a számodra, de anyád olyan jó védőügyvéd volt, hogy utóvégre is a te javadra döntöttem... Nősiuj meg tehát, isien neki, amikor tesszik, én előadom a kérésedet. Ily módon erről az oldalról, mint Jean előre látta, a nehézségek el voltak hártva. Családjának beleegyezésével felvértezve, még csak az volt hátra, hogy a Tragy makacs szeszélyén is diadalmaskodjék. A várakozás órái annál kinosabbaknak tüntek fel előtte, mert az idő viharossá lett és a légköri villamosság teljes fizikai kimerültséggel tetézte az aggodalmat, a mely szívet nyomta. (Folyt. köv.)

Gyomor baj nincs többé! A szabadalmazott **Kakukfű keserű háziszser** (elix. tum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorrágrást, hasmenést és egyéb gyomorfájást. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható: **SÁNDOR ZSIGMOND** gyógyszer-tárában. Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik. Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon eli x.f.n.mar ffo védjegy rajta van.

HARMONIKÁT vehet legolcsóbban **Wagner a Hangszer-Király** országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában **Budapest, József-körut 15. sz.** Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Asszonyok s férfiak, kik más munkára már képtelenek, a **Makói Független Ujság** árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Teljesen ingyen

- férfi és ruhaszöveteket
- vászon és damaszt árukat, ágyneműeket, paplanokat, cipőket, kalapokat stb.

senki sem ad.

- Hanem rendkívüli olcsó áron szerezhetők be a (Stenczky-féle házban,)
- Szalóky Sándor üzlete mellett!!

Nagy vá-laszték szőnyegekben!

Biztosítom

hogyan nem bánja meg ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb- és modern hárfa ütő ingaórát akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi **Vidor Manó** műórá és ékszerész üzletét **MAKÓN, Fötér.** Az Otthon-kávéház mellett.

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

Tubarózsa-krém és kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növényét legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:
JENEI SZÉKELY LAJOS
 gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszer-tárában
 MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
 Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
 Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legujabb divatu angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legujabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. — Együttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy úgy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály
 férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérebeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság hirdetés útján.**

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

NŐI FELÖLTÖK ORIÁSI VÁLASZTEKBAK!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol áruból, posztóbból, bársonyból és selyem-plüssből

Bébe- és leányköpenyek, felöltők különlegességek.

Mértékszerű rendelek elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és füzövédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék
 Keresztelő párnák fejkötők és himzet, piqe paplanok. Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

Szőrmeárúk, boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Legujabb divatu

női- és leánykalapok!
 Posztó, bíber, selyem, bársony- és gyaszkalapok állandóan raktáron. Diszítések és alakítások legujabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az otthonkávéház mellett)

A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és tájajmüvelő eszközök.
 A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill“ sorvetőgép. Az „Imperator“ műtrágyát is sorbetetogép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legkövetesebben megfelelő „Johnston“ kéveköttöratogép, fúkaszaló gereblye és elsőrendű manillazsineg.

JOHNSTON

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc
 Budapest, VI. Nagymező-utca 68.
 293 Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola“ rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Disztes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajárdékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király“ országzerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Nyomdász-tanulók
 felvételnek lapunk nyomdájában.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.